

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

Alkotmánybíróság

Az első fokon eljáró bíróság útján,
azaz a Miskolci Törvényszék útján!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 587 - 0 / 2019
Érkezett:	2019 MÁRC 29.
Példány:	3
Melléklet:	20 db
Kezelőiroda:	lu

Tisztelt Alkotmánybíróság!

MISKOLCI TÖRVÉNYSZÉK	
Polgári Iroda	
4.	
Az ügy száma:	G.h0.232/2016
Érkezett:	2019 MÁRC 22
Pld.:	Mell.: db
Érk. Módja: postán /gyűjtőládába / személyesen / e-mailen / faxon / hivatali kézbesítés	
aláírás:	

Alulírott

alatti ügyvédi
iroda útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: **Abtv.**) 27. § alapján az alábbi

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy

- a *Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.462/2017/5. számú ítélete, valamint a*
- *Kúria Gfv.VII.30.292/2018/8. számú ítélete* alaptörvény-ellenességét, és az **Abtv.** 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A kérelem benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Miskolci Törvényszék előtti 25.G.40.232/2016. számú peres eljárásban [redacted] [redacted] ügyvezetője volt. 2010-ben az adós a közzétett mérlege szerint 17.008.000 Ft pénzeszközzel, 585.000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel, és -7.073.000 Ft adózás előtti eredménnyel, 2011-es mérlege szerint 6.229.000 Ft pénzeszközzel, 2.328.000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel, és -3.202.000 Ft adózás előtti eredménnyel, míg 2012-es mérlege szerint 3.483.000 Ft pénzeszközzel, 1.791.000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel és -3.820.000 Ft adózás előtti eredménnyel rendelkezett.

Az indítványozó felperes megbízása alapján az adós tervezői feladatot látott el egy ingatlanra felépített épület vonatkozásában. A felperes 2009-ben kártérítés iránt keresetet nyújtott be az adós és más alperesek ellen. A peres eljárásban az igazságügyi szakértő a 2010. április 20-án kelt szakvéleményében azt állapította meg, hogy az adós, mint tervező hibájára vezethetők vissza 70%-os mértékben a perben szereplő ingatlan pinceszintjén tapasztalt hibajelenségek.

Ezen perben az elsőfokú bíróság 2014. április 24-én meghozott ítéletében más alperesekkel együtt egyetemlegesen kötelezte az adóst, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 67.012.501 Ft tőkét és járulékait. Az elsőfokú bíróság ítélete szerint az adós a perben vitatta a felelősségét, vitatta a felperes által állított kárigény indokoltságát és annak összegét.

Az elsőfokú eljárásban az igazságügyi szakértő módosította a szakvéleményét, más szakértő kirendelésére került sor, több magánszakértői véleményt is becsatoltak. Az elsőfokú ítélet ellen az adós nem nyújtott be fellebbezést, más felek fellebbezése alapján a másodfokú bíróság 2015. május 27-én hozta meg jogerős ítéletét, mely nem érintette az adós fizetési kötelezettségét.

Az adós nem tett eleget a jogerős ítéletben foglaltaknak, ezért a felperes 2015. szeptember 24-én felszámolási eljárást kezdeményezett az adóssal szemben. A felszámolási eljárást a bíróság 2016. március 9-én indította meg, melyben a felperes – egyedüli hitelezőként – bejelentette az igényét. A felszámoló azt nyilvántartásba vette.

A felszámolási eljárásban a felszámoló – arra hivatkozva, hogy az adós vezető tisztségviselője az iratokat nem adta át a részére, és az adós fellelt vagyona a felszámolási költségek fedezetére sem elegendő – az eljárás egyszerűsített módon történő befejezése iránti kérelmet terjesztett elő, amelynek alapján a bíróság a felszámolási eljárást 2017. január 26-án meghozott végzésével egyszerűsített módon befejezte és az adóst jogutód nélkül megszüntette.

Az indítványozó felperes által megindított peres eljárás tartama alatt az alperes 2011. június 10-én a házastársával megalapította a [REDACTED] a társaság tevékenysége megegyezett az adós által folytatott tevékenységgel. A [REDACTED] a megalapítása és 2015. december 31. között összesen 24.421.000 Ft nettó árbevételt ért el.

E tény alapján, miszerint az adós tevékenységét gyakorlatilag átvette az adós tagjaival azonos személyi kört lefedő társaság, alappal vonta le azt a következtetést az indítványozó, hogy a hitelezői érdekei azáltal csorbultak, hogy a követelése fedezetét jelentő gazdasági tevékenységet más társaságba csoportosították át.

A jelen alkotmányjogi panasz közvetett tárgyát képező keresetben az indítványozó keresetében a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése alapján annak a megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperes mint az adós vezető tisztségviselője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az adós vagyona 24.421.000 Ft-tal csökkent, melynek következtében a felszámolási eljárásban a hitelező követelésének teljes mértékben történő kielégítése meghiúsult. Állította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már 2010. április 20-án, a kártérítési alapperben elkészített szakértői vélemény keltének napján bekövetkezett, mivel az alperes már előre láthatta a szakvéleményből, hogy a per eredményeként az adósnak jelentős összegű fizetési kötelezettsége fog keletkezni. Ennek teljesítéséhez a szükséges fedezet biztosítását célzó intézkedéseket meg kellett volna tennie. Az alperes azonban ehelyett új társaságot alapított, amely lényegében folytatta az adós által végzett tevékenységet, s ezzel elvonta azt az árbevételt az adóstól, amely a hitelezői követelések kiegyenlítésének egyedüli fedezeteként szolgálhatott volna. A vagyonsökkenés mértékét az újonnan alapított társaság által 2011-2015 között elért 24.421.000 Ft árbevétellel azonos összegben jelölte meg. Mivel az alperes nem adta át az iratokat a felszámolóknak, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Állította, hogy nem volt az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, és az új társaság alapításával nem csökkent az adós vagyona. Azért alapított új kft.-t, hogy közbeszerzési eljárásokban részt vehessen. A befolyt 24.421.000 Ft árbevételből 15.535.000 Ft az alvállalkozók, így az adós részére került kifizetésre.

Mindazonáltal tény, hogy a közbeszerzési eljárásokon való indulás lehetősége nem indokolja a teljes tevékenységi kör áttételét egy új társaságba.

Az elsőfokú bíróság, a Miskolci Törvényszék 25.G.40.232/2016/28. ítélete a keresetnek helyt adva megállapította az alperes mint a [REDACTED] „f.a.” volt ügyvezetőjének felelősségét, mert az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az adós vagyona 24.421.000 Ft-tal csökkent.

Az alperes fellebbezése alapján eljárás másodfokú bíróság a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.462/2017/5. számú ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában rögzítette, helyesen indult ki abból az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli jogvitára a Cstv.-nek a sérelmesnek tartott alperesi magatartás tanúsításának időpontjában hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni. Nem volt vitás az sem, hogy az alperes nem teljesítette irat- és vagyontadási kötelezettségét a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerint, így a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem fennállása az adott esetben megállapítható volt.

A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem azonban a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet fennállására, illetve a bekövetkezésének időpontjára nem terjedt ki, ezért ezt a vélelem fennállása esetén is a felperesnek kell bizonyítania. Ha ezt és a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni vagyonsökkenést, vagy a hitelezői követelések teljes kielégítésének meghiúsulását bizonyítja, a törvényi vélelem fennállása esetén az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a vagyonsökkenés, illetve a hitelezői követelések kielégítésének meghiúsulása a vezető tisztségviselőnek a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után tanúsított magatartásával okozati összefüggésben következett be. Az ítéletábra hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után tanúsított ügyvezetői magatartások esetében teszi lehetővé a felelősség megállapítását, ezért a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének bizonyítása előfeltétele a felelősség megállapításának.

Az elsőfokú bíróság a felperest tájékoztatta bizonyítási kötelezettségéről, ugyanakkor az ítéletábra megállapítása szerint tévesen állapította meg, hogy a felperes eleget tett bizonyítási kötelezettségének. A felperes csak a szakértői véleményre hivatkozott e körben, az adós gazdálkodására vonatkozó és a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet fennállását igazoló bizonyítékot nem szolgáltatott. Az ítéletábra álláspontja szerint önmagában a perben beszerzett szakértői vélemény alapján megalapozottan nem lehetett volna megállapítani, hogy az adós fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben volt 2010. április 20-án.

Nem vitásan 2010-2012 között az adós veszteségesen működött, de rendelkezett megfelelő nagyságú likvid vagyonnal a kötelezettségei teljesítéséhez. A peres eljárásban az adós vitatta a tervezői felelőssége fennállását, és a kereset elutasítását kérte. Mindebből következően helytelen az a megállapítás, hogy az alperestől mint vezető tisztségviselőtől már 2010 áprilisában elvárható volt, hogy előre lássa, olyan összegű marasztalására fog sor kerülni a perben, amelyet a likvid vagyonából nem fog tudni teljesíteni. Legkorábban az elsőfokú ítéletből kellett alappal következtetnie arra, hogy fizetési kötelezettségét a saját forrásaiból nem tudja teljesíteni. Ebből következően az alperesnek az a magatartása, hogy 2011-ben megalapította a [REDACTED] Cstv. 33/A. § szerinti felelősség vizsgálata során nem volt figyelembe vehető, mert annak során a vezető tisztségviselőnek csak a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után tanúsított valamely magatartása vizsgálható. Az új társaság megalapítása tehát nem alapozta meg az alperes ügyvezetői felelősségét, ezért nem volt jelentősége annak, hogy milyen indokkal került az alapításra sor, és hogy ez eredményezett-e vagyonsökkenést az adósnál.

Hangsúlyozta az ítéletábra, hogy az alperes felelőssége azért sem áll fenn, mert nem képzett céltartalékot az adós vagyonából. Céltartalékot ugyanis a gazdálkodó szervezetek az adózás előtti eredményük terhére és olyan jövőbeni fizetési kötelezettségekre kötelesek képezni, amelyek bekövetkezése már a mérlegforduló napon nagy valószínűséggel, vagy bizonyosan megállapítható. Az adott esetben azonban az adós eredménye negatív volt, és a céltartalék képzésével csak a vesztesége mértékét növelhette volna meg, ez azonban a felperes követelésének esetleges megtérülését nem érintette volna. Így ez a magatartása sem alapozza meg a Cstv. 33/A. § szerinti felelősségét.

Az indítványozó felperes ezt követően felülvizsgálati eljárást kezdeményezett, a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Másodlagosan kérte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 275. § (4) bekezdése alapján „a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát”. Harmadlagosan kérte az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján a másodfokú bíróságot új eljárásra utasítani, hogy „a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozzon”.

Állította, hogy a másodfokú bíróság hibásan értelmezte a Cstv. 33/A. § (1) bekezdését, valós tényekből hibás következtetést vont le és ezért tévesen állapította meg, hogy az adós társaság fizetőképessége nem volt veszélyben az új társaság megalapításakor. Kifejtette, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmát meghatározó definíciójának azt a részét kell alkalmazni, mely szerint a vezető tisztségviselőnek attól kezdve megállapítható a felelőssége, ha „ésszerűen előre látható”, hogy az adós nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

Álláspontja szerint a szakértői vélemény létrejöttétől kezdve az alperesnek, mint felelős ügyvezetőnek ésszerűen előre kellett volna látnia, hogy a magas kártérítési összeg a likvid vagyonból nem egyenlíthető ki, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megállapításához szükséges objektív feltétel fennáll. A kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, így a szakértői vélemény alperes általi megismerésének időpontjában úgy kell tekinteni, hogy az adós társaság tartozásai meghaladták a társaság likvid vagyonát. Az adós nem fellebbezett az alapítélet ellen. Az elsőfokú ítélet meghozatalával nem fenyegető volt a fizetéseképtelenség, hanem már fennállt. Ezért nincs jelentősége az adós 2010-2012 mérlegeiben szereplő likvid vagyonnak, mert a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet az ügy összes körülménye alapján állapítható meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelmet elbírálta és a Gfv.VII.30.292/2018/8. számú ítéletével a jogerős másodfokú ítélet hatályában fenntartotta. A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati eljárásban abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy bekövetkezik-e a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet olyan esetben, amikor a később felszámolás alá került társasággal szemben korábban eljárást indítanak, és abban a kirendelt szakértő elkészíti a véleményét. A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy egy követelés érvényesítése érdekében indított eljárásban beszerzett szakértői vélemény önmagában nem elegendő a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének megállapításához.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy mint indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítettem, további jogorvoslati lehetőség nincs számomra biztosítva, figyelemmel a Debreceni Ítéletábrla Gf.IV.30.462/2017/5. számú másodfokú ítéletére, valamint a Kúria Gfv.VII.30.292/2018/8. számú felülvizsgálati eljárásban hozott ítéletére. Perújítást az ügyben annak feltételeinek hiánya okán nem kezdeményeztünk.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A felülvizsgálati eljárásban hozott ítéletet 2019. január 25-én kézbesítették a jogi képviselő részére az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint. E körben az indítványozó akként *nyilatkozik, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közzétételétől számított 60 nap) megtartásra került.*

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozó az érintett polgári eljárásban felperes volt, így érintett, az *érintettsége nem kíván külön bizonyítást és igazolást.*

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. **E körben az indítványozó előadja, hogy megítélése szerint az Alaptörvény alábbi idézett rendelkezéseinek kiüresítését jelentik az ítéletek azáltal, hogy az alkotmányos keretek között megalkotott hitelezővédelmi szabályok érvényesülése és ezáltal a vállalkozás szabadsága és a tulajdonjog védelme nem érvényesülehetett.**

Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek az Alaptörvény

B) cikk (1) bekezdésébe - Magyarország független, demokratikus jogállam.- ;

M) cikk (1) bekezdésébe- Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.- ;

M) cikk (2) bekezdésének első fordulatába- Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit- ;

XIII. cikk (1) bekezdésébe- Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.- ;

XXIV. cikk (1) bekezdésébe- (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék-; illetve

28. cikkébe- **A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.** A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

ütköznek.

Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítéletek érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést jelentenek, elvégre nyilvánvalóan a keresetben, illetve az alapkeresetben érvényesített törvényes hitelezővédelmi szabályok megalkotására azért került sor a jogalkotó által, hogy azok megfelelően biztosítsák a jogállamiság pillérét képező törvényes vállalkozást, annak védelmét, a tisztességes joggyakorlás és verseny feltételeit, ezáltal a piacgazdaság alapját képező tulajdonjog védelmét, amely védelem bírói úton tisztességesen kell érvényesülnön és a jogalkalmazás során a hitelezővédelmi szabályokat azok céljával és a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos céllal együttesen kell érvényesülnie.

Az indítvánnyal támadott ítéletek ezen Alaptörvény rendelkezések értelmét és célját üresítik ki és teszik illuzórikussá.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek az Alaptörvény

B) cikk (1) bekezdésébe - Magyarország független, demokratikus jogállam.- ;

M) cikk (1) bekezdésébe- Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.- ;

M) cikk (2) bekezdésének első fordulatóba- Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit- ;

XIII. cikk (1) bekezdésébe- Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.- ;

XXIV. cikk (1) bekezdésébe- (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék-; illetve

28. cikkébe- **A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.** A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

ütköznek.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az indítványozó álláspontja szerint az alkotmányos úton megalkotott, az Alaptörvény rendelkezései alapján kibontott jogok törvényi tartalmának a jogalkalmazás tekintetében is érvényesülnie kell. A felelőségi rendelkezésekkel kapcsolatban közös nevezőként azt az alkotmányos garanciát kell szem előtt tartanunk, amely a

jogállamiság tételének az előtérbe helyezésével azt a feltételt támasztja, hogy a jogalkotó a felelősségi rendelkezéseket és a kapcsolódó hátrányos jogkövetkezményeket minden esetben köteles a normavilágosság elvének megfelelően pontosan körülhatárolni. Jogszabályban rögzített felelősségi rendelkezést e körben a szabad bizonyítás elvével, de józan jogalkalmazás és a ratio legis szem előtt tartásával, az önkényes jogalkalmazás kizárásával kell biztosítani oly módon, hogy a hitelezővédelmi érdekek mögött álló, de feltétel nélkül érvényesülni kívánó tulajdonjog és vállalkozási szabadság megfelelően érvényesüljön, mint alapjog.

A "fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet" fogalmát konkrét definíció nélkül használják a jogszabályok, de fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete esetén a vagyon vagy annak egy része elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével, színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével, vagy az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon a gazdálkodó szervezet vagyonának tényleges vagy színleg történő csökkentésével, és így ezzel a hitelező vagy a hitelezők kielégítésének meghiúsításával pl. az alkotmányos büntetőjog is operál, márpedig ezen magatartások az új társaság létrehozatalával egyértelműen az ésszerű gazdálkodás követelményével, a vagyon átcsoportosításával jelen esetben is megvalósultak, ezen érvelés figyelmen kívül hagyása alaptörvénysértő ítélet meghozatalát eredményezte.

A fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben tehát a vezető tisztségviselőnek a hitelezői érdekeket is figyelembe kell vennie, nem alapíthat azonos tevékenységet gyakorló vállalkozást, mert az az alkotmányos hitelezővédelem, tulajdonjog, tisztességes gazdasági verseny alkotmányos követelményét (és ennek érvényesülését biztosító Cstv. 33/A. §-ának rendelkezését) sérti és üresíti ki.

A Kúria Gfv. VII. 30.247/2013. számú ügyben hozott (BH 2014.188. sz. alatt közzétett) határozatában az adott jogszabályhely értelmezése során aktuális és az ítékezésre irányadó álláspontját fejtette ki, egyben megadta a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet tömör fogalmát, amely szerint "A fenyegető fizetésképtelenség bekövetkezik, ha az adós tartozását esedékességkor előreláthatólag nem képes kiegyenlíteni." "A fenyegető fizetésképtelenség megállapíthatósága tekintetében az a lényeges kérdés, hogy az adós a tartozását az esedékességkor képes-e kiegyenlíteni." Márpedig az alapítélet marasztaló rendelkezésére a szakértői vélemény alapján, a szakértői vélemény megismerésének időpontjában ésszerűen számíthatott az adós, mert a bírói döntések kiszámíthatatlansága nem jelenti az előterjesztett igény automatikus elutasítását, amelyet az ítéletek jelen formájukban sugallanak. Az ésszerű vezetői magatartás e körben, illetve a hitelezői érdekek elsődlegessége azt a követelményt támasztja e körben a vezetővel szemben, hogy a jogerős döntésig az igény kielégítésére megfelelő alapot képezzen, annak teljesítésére ésszerűen - mégha bármily csekély esélye is van a marasztaló ítéletnek - számítani kell kellő körültekintéssel, mert az igény előterjesztésre került.

A fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontjának vizsgálatát elsődlegesen az adós felszámolás előtti években leadott, illetve a vezető tisztségviselő terhére rótt cselekmények időpontját felölelő időszakra közzétett, számviteli törvény szerinti beszámolójának a vizsgálatával kell kezdeni alapvetően, de nem kizárólagosan. Egy vállalkozás rövid távú likviditásának a vizsgálata során a mérlegben az eszközoldalon szereplő forgóeszköz állományt kell összevetni a forrásoldalon kimutatott, rövid lejáratú kötelezettségekkel, viszont egy vezető tisztségviselőnek feladata a követelések, az előterjesztett de függő követelések megfelelő kezelése és feltüntetése is. Ilyenkor célszerű vizsgálni azt, hogy az adós ellen a hitelezők mikor terjesztettek elő bármilyen kérelmet, illetve igénybejelentést, mert azok mindenképpen a hitelezők olyan nyilatkozatai, amelyek expressis verbis megjelölik a hitelezők érdekeit.

A társaság működése során a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet azon, naptári nap szerint csak hozzávetőlegesen meghatározható időponttól (időszaktól) következik be, amikortól a vezető tudhatta vagy legalábbis a vezető tisztségviselőktől magasabb szinten elvárt kellő körültekintés tanúsítása esetén tudnia kellett volna, hogy a társaság nem lesz képes a kötelezettségeit kiegyenlíteni. A fenyegető fizetésképtelenség bekövetkeztét az adós vezető tisztségviselőjének, az általa megismerhető tények szempontjából kell vizsgálni. A vezető tisztségviselőnek a fenyegető fizetésképtelenség elkerülése

érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a gazdálkodó szervezet esedékes, lejárt tartozásait, és a cash-flow kimutatását, de a megjelenített és bármilyen úton érvényesített hitelezői igényeket is, mint érdekeket. A vezető felelőssége megállapításánál tehát a vezető tudattartalmát is vizsgálni kell, azaz azt, hogy belátható időn belül kellett-e számolnia azzal, hogy megalapozottan kezdeményezhetnek az adóssal szemben jogi eljárást. A belátható idő fogalma az előterjesztett és szakértői véleménnyel alátámasztott módon igazoltan bizonyításra került, így bár a bírói döntések előre nem jósolhatók meg, a vezető tisztségviselőkkel szemben támasztott magasabb elvárhatóság mércéjéből egyenesen kellett volna következnie az alkotmányos hitelezővédelem érvényesülésének.

A fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetből nem szükségszerűen következik az, hogy a bíróság az adós felszámolását rövid időn belül biztosan elrendeli. Elképzelhető az is, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetbe süllyedt adós évekig működik a felszámolásának elrendeléséig. Ennek egyik legvalószínűbb oka lehet az, hogy az esedékes követeléssel bíró hitelező az adóssal szemben pert indított, amely peres eljárásban elhúzódik az adóst marasztaló ítélet meghozatala, mely eset azonban az expressis verbis érvényesített hitelezői igény, mint érdek megjelenítésével egyenrangú.

Az ítéletek alapörvény ellenessége tehát abból fakad, hogy a bejelentett és törvényes úton érvényesített hitelezői igény, amely mögött a jogállamiság, a tulajdonjog, a vállalkozás szabadságának alapjogi érvényesülése áll, nem került figyelembe vételre, noha a hitelező valamennyi érintettel közölte érdekeit, azt a szabad bizonyítás elvével összhangban bizonyította. A bírói döntésre egyéb ráhatása nem lehetett a hitelezőnek, de érdekei megjelenítése és közlése azt jelenti, hogy a jogszabályok és a vezető tisztségviselővel szemben támasztott követelmények érvényesülése az adós cselekedeteit megfelelően kellett volna, hogy befolyásolják a hitelezői érdekek felé, nem azzal szöges ellentétben álló cselekedetekre, amelyek végül a hitelezővédelem kiüresítését jelentették, elvonva az indítványozó jogerős ítéletben megállapított tulajdonjogát, vállalkozási szabadsága, alapjoga gyakorlását.

A magyar jog szerint a jogi személy sajátossága, hogy saját maga nem tud eljárni, vagyis szükségképpen más személy jár el a nevében és képviselőjében. A vezető tisztségviselő ezért köteles a jogi személy érdekében eljárni, úgy, mintha maga lenne a jogi személy, így egyrészt az alapper ideje alatt a jogi személy megmentése érdekében a tevékenységet, amely a jogi személy „halálához” vezetett nem csoportosíthatta volna át új társaságba, másrészt az megjelenített hitelezői igény kielégítésére fel kellett volna készülnie már az elsőfokú ítélet előtt is.

A vállalkozáshoz való jog az Alaptörvény M) cikkére és XIII. cikkére figyelemmel a közérdek, az üzleti életbe vetett bizalom és a hitelezők védelme mint egységes célra tekintettel korlátozható, ugyanakkor a visszaélés szerű magatartások, az ésszerű és elvárható magatartással szembeni döntések szankcionálhatók, ez vezetett a keresettel érvényesített jog érvényesítésére, és ezen jogokat üresítik ki az ítéletek.

E körben az indítványozó ismételtlen előadja, hogy megítélése szerint az Alaptörvény alábbi idézett rendelkezéseinek kiüresítését jelentik az ítéletek azáltal, hogy az alkotmányos keretek között megalkotott hitelezővédelmi szabályok érvényesülése és ezáltal a vállalkozás szabadsága és a tulajdonjog védelme nem érvényesülhetett. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek az Alaptörvény

B) cikk (1) bekezdésébe ütközik - Magyarország független, demokratikus jogállam.- ;- e körben konkrét alaptörvény ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a megjelenített és törvényesen érvényesített, összességében meghatározott hitelezői érdeket és ezáltal a helytállási kötelezettséget az ítéletek olyan, törvényben meg nem határozott feltételhez kötik, amely feltételezi legalább egy elsőfokú ítélet meghozatalát annak ellenére, hogy a peres eljárások ideje, eredményük kiszámíthatatlansága okán azt maga a jogalkotó sem kívánta meg, a ratio legis e körben a konkrétan megjelölt igénynevesítést és ésszerűen elvárható magatartást követel meg;

M) cikk (1) bekezdésébe ütközik- Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.- ; e körben konkrét alaptörvény ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a megjelenített és törvényesen érvényesített, összességében meghatározott hitelezői érdek és igény hatékony érvényesítését, amely a vállalkozás jogának egyik részeleme és anyagi fedezete, továbbá az

alkotmányos hitelezővédelem alapja az ítéletek olyan, törvényben meg nem határozott feltételhez kötik, amely feltételezi legalább egy elsőfokú ítélet meghozatalát annak ellenére, hogy a hitelezői érdekek és igények jogi eljárások nélkül is terelik a vezető tisztségviselőt, a ratio legis e körben a konkrétan megjelölt igénynevesítést és ésszerűen elvárható magatartást követel meg;

M) cikk (2) bekezdésének első fordulatába ütközik- Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit- ; e körben konkrét alaptörvény ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a megjelenített és törvényesen érvényesített, összességében meghatározott hitelezői érdek és igényhatékony érvényesítését, amely a vállalkozás jogának egyik részlemeze és anyagi fedezete, ezáltal a tisztességes gazdasági verseny alapja az ítéletek teljesen negligálják, amikor lehetővé teszik az adós társaság működésének átcsoportosítását és azt ésszerűnek és törvényesen elfogadhatónak ítélik meg a folyamatban lévő eljárások ellenére;

XIII. cikk (1) bekezdésébe- Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.- ; e körben konkrét alaptörvény ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a megjelenített és törvényesen érvényesített, összességében meghatározott hitelezői érdek és igény, amely e körben tulajdoni igénnyé vált érvényesítése esetén az ítéletek teljes egészében kiüresítik és elvonják, noha a ratio legis e körben nyilvánvalóan tiltja az adós társaság működésének és ezáltal vagyonának átcsoportosítását, mint hitelezői igény elvonását, mégis az ítéletek ezt ésszerűnek és törvényesen elfogadhatónak ítélik meg

XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütközik- (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék-; e körben konkrét alaptörvény ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a megjelenített és törvényesen érvényesített, összességében meghatározott hitelezői érdeket és igényt, az ítéletek olyan, törvényben meg nem határozott feltételhez kötik, amely feltételezi legalább egy elsőfokú ítélet meghozatalát annak ellenére, hogy az eljárások ideje köztudomásúlag olyan intervallumot tesznek lehetővé, amely a hitelezők igényei kielégítésére szolgáló vagyont eltüntetésére alkalmasak;

illetve

28. cikkébe- A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak;- e körben konkrét alaptörvény ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a megjelenített és törvényesen érvényesített, összességében meghatározott hitelezői érdeket és igényt, amely az alkotmányos hitelezővédelem alapja az ítéletek olyan, törvényben meg nem határozott feltételhez kötik, amely feltételezi legalább egy elsőfokú ítélet meghozatalát annak ellenére, hogy a hitelezői érdekek és igények jogi eljárások nélkül is terelik a vezető tisztségviselőt, a ratio legis e körben a konkrétan megjelölt igénynevesítést és ésszerűen elvárható magatartást követel meg.

Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítéletek érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést jelentenek, elvégre nyilvánvalóan a keresetben, illetve az alaperesetben érvényesített törvényes hitelezővédelmi szabályok megalkotására azért került sor a jogalkotó által, hogy azok megfelelően biztosítsák a jogállamiság pillérét képező törvényes vállalkozást, annak védelmét, a tisztességes joggyakorlás és verseny feltételeit, ezáltal a piacgazdaság alapját képező tulajdonjog védelmét, amely védelem bírói úton tisztességesen kell érvényesülnön és a jogalkalmazás során a hitelezővédelmi szabályokat azok céljával és a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos céllal együttesen kell érvényesülnie.

Az indítvánnyal támadott ítéletek ezen Alaptörvény rendelkezések értelmét és célját üresítik ki és teszik illuzórikussá.

A másodfokon eljáró ítélőtábla és a Kúria az Alaptörvény 28. cikkébe ütköző módon a Cstv. 33/A. §-ába foglalt rendelkezést annak céljával - és így az Alaptörvénnyel - ellentétesen értelmezte.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az ítéletek végrehajtásának felfüggesztését az indítványozó nem kezdeményezte.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya melléleteként csatolásra kerül.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

A nyilatkozat szövege

Az indítványozó nem járul hozzá a személyes adatai közzétételéhez.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

Az indítványozó az alapügyben félként vett részt, ezt igazolják a melléleteként csatolt alapügy-okiratok is, így a Debreceni Ítélőtábla Gf.IV.30.462/2017/5. számú ítélete, valamint a Kúria Gfv.VII.30.292/2018/8. számú ítélete.

Kelt: Budapest, 2019. március 22.

